

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemanj valja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemanj velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Narodne prejemne upravnice (administracija) in ekspedicijs, Semeniške ulice št. 2, II., 30.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trispodna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr. če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 261.

V Ljubljani, v četrtek 13. novembra 1890.

Letnik XVIII.

Deželni zbor kranjski.

(Deveta seja, dné 11. novembra.)

(Konec.)

Poslanec Hribar ni zadovoljen, da se ne priporoča električna razsvetljava, ki ne bi bila le cenejša od plinove, ampak tudi varnejša glede požara, kar z natančnimi številkami dokazuje. Konečno predlaga resolucijo, s katero se deželni odbor pooblašča, namesto plinove razsvetljave vpejati električno, če se po vsestranskem preudarku prepriča, da bi bilo v korist finančnemu gospodarstvu glediškega zaklada. Ali ta resolucija ni bila zadostno podpirana in ni prišla na glasovanje.

Dr. Tavčar je nasvetoval k predlogom finančnega odseka dostaviti, da deželni zbor kranjski hranilnici izreka najtoplejšo zahvalo za blagodušni dar 20.000 gld., s katerimi je bilo mogoče prirediti zidanje deželnega gledišča.

Poročevalec baron Švegelj zavrača račun poslanca Hribarja in omenja, da finančni odsek zaradi tega ni hotel obširnejše razpravljati električne razsvetljave, ker so se poudarjali ogromni troški take razsvetljave v Reki. Pač pa se strinja s predlogom poslanca dr. Tavčarja.

Pri glasovanju obveljajo predlogi finančnega odseka z dostavkom dr. Tavčarja.

Pri 6. točki omenja deželni predsednik baron Winkler, da se je rešitev te zadeve zavlekla, ker je bilo treba raznovrstnih poizvedovanj, da bo pa deželna vlada, kolikor je v njeni moči, rešitev njeno pospešila.

Strokovni šoli za lesno obrt v Kočevju se dovoli podpora 250 gld.

Za preiskovalca starin Jerneja Pečnika se podeli deželnemu odboru kredit 200 gld., da z njimi poravna nagrade in plače za starine, ki jih bo Pečnik izročal deželnemu muzeju, in sicer v primeri z njih vrednostjo.

Poslanec Višnikar poroča o popravi ceste mej Verčičem in Črnomljem in o preložitvi semiške okrajne ceste ter obveljajo brez ugovora naslednji nasveti:

1. Preložitev v zakonu o uvrstitvi cest z dné 28. julija l. 1889., dež. zak. št. 18., pod točko 15 navedene deželne ceste na njenej progji mej Verčičem in onim mestom, kjer se odcepi čez Semič držeča okrajna cesta, po c. kr. inženirju Wiežnicky-ju izdelanem načrtu, katerega je gledé proračunjenih stroškov treba še preurediti, se odobri ter deželnemu odboru naroča, da o tej zadevi po smislu določil § 23. cestnega zakona z dné 28. julija l. 1889., dež. zak. št. 17, dalje postopa ter deželnemu zboru v prihodnjem zborovanju o tem zopet poroča, oziroma predloži načrt potrebnega deželnega zakona in stavi primerni nasvet o izvršitvi zgradbe.

2. Deželnemu odboru se gledé drugega oddelka v tem poročilu omenjenega tehniškega operata naroča, da v svrhu poizvedbe ugodnejše črte, ki bi držala od nivelnega znaka 250 ob rebri dalje proti Rožancu ter se na pripravnem kraju stikala z obstoječo cesto, izvrši potrebne preiskave, in sicer ako mogoče po svojih tehnikih. Če bi pa deželni odbor teh preiskav po svojih tehnikih ne mogel izvršiti, pooblašča se, da v to svrhu dobi drugega tehnika ter pokrije dotične troške, katere je pa z njim prej dogovoriti, iz kredita, dovoljenega za ceste.

3. Deželni odbor se pooblašča, da metliškemu cestnemu odboru v to svrhu, da pripravi tehniški operat za preložitev strme semiške okrajne ceste po črti, povedani v tem poročilu, katera se bo stikala s črto drugega oddelka pod 2 omenjenega načrta nad Kotom, nakaže v izplačilo donesek 250 gld. iz kredita, dovoljenega za ceste.

4. Prošnja cestnega odbora metliškega gledé uvrstitve semiške ceste, ki naj bi se preložila v njenem nadaljevanju mimo Krupe čez Stransko vas do Črnomlja mej deželne ceste, se ne usliši.

Poslanec Dragoš pri tej priliki priporoča, da naj bi se do l. 1892., ko ima dovršena biti dolenska železnica, poravnali tudi klanci od Semiča do Kota.

Prošnja Ivane Saurau, vdove okrožnega zdravnika, za miloščino, o kateri poroča dr. Vošnjak, se odkloni, prošnja županstva v Iški vasi gledé podpore za zgradbo šole se pa izroči deželnemu odboru, da se na njo ozira pri razdelitvi podpor za l. 1892.

Dr. Tavčar poroča o prošnji podobčine Kašelj, da bi se most v Gorenjem Kašlju uvrstil mej objekte okrajnih cest. Izroči se dež. odboru, da reč bolje preiskuje in v prihodnjem zasedanju o nji poroča.

Poslanec Kersnik poroča o preložitvi okrajne ceste od dnujanske državne ceste pri Prevojah oziroma Lukovici na Moravče in obveljajo naslednji predlogi:

1. Deželni odbor se pooblašča, da v svrhu naprave tehniškega načrta za zgradbo nove ceste, držeče iz Moravč do Zaloga, katero bo uvrstiti mej okrajne ceste, sme porabiti svoto 400 gld. iz kredita za cestne namene.

2. Deželnemu odboru se naroča:

a) Skrbeti za to, da bo operat o pravem času gotov ter ukreniti kar treba, da bodo vdeležene občine dale brezplačno za trasiranje potrebne figurante in druge pomočnike, kakor tudi količe itd. za označenje črte in nivelnih znakov.

b) Da po pregledu operata zaradi naprave dotične ceste ter uvrstitve od Zaloga čez Studenec, Brezje in Krtino na državno cesto pri Želodniku držeče občinske ceste mej okrajne ceste, kakor zaradi eventuelne opustitve sedanje, od državne ceste na Moravče držeče okrajne ceste postopa v smislu §§ 22. in 23. cestnega zakona z dné 28. julija l. 1889., dež. zak. št. 17, ter deželnemu zboru v prihodnjem zborovanju dalje poroča, oziroma predloži načrt deželnega zakona in stavi o izvršitvi zgradbe primerne nasvete.

Poslanec baron Rechbach priporoča, da naj bi se pri tej priliki ozirali na preložitev ceste mej Virom in Dobom.

Poslanec Grasselli predlaga konec seje, ker se utegne pri naslednji točki gledé vravnave zdravstvene službe v občinah uneti obširnejša razprava. Ta predlog obvelja in glavar ob 3/4 2. uro sklene sejo in prihodnjo sejo napove za petek dné 14. t. m.

Slovensko nadsodišče in pravna akademija v Ljubljani.

Govoril posl. Svetec v dež. zboru dné 11. novembra.

Slavni zbor! Moj predlog je v rokah in torej je častiti gospódi znano, kaj da predlagam. Pred-

lagam namreč napravo pravne akademije, oziroma juridične fakultete in napravo nadsodišča v Ljubljani. Dovolite mi, da ta svoj predlog tudi na kratko utrdim. Namen mojemu predlogu je, pospeševati narodno ravnopravnost, katera je z državno osnovno postavo slovenskemu narodu zagotovljena; zakaj znano je, da se ta osnovna postava, kar se tiče nas Slovencev, ne izvršuje, in znano je, da po Koroškem in Štajarskem, po Primorskem in tudi še sèm in tje pri nas pišejo zapisnike s slovenskimi strankami nemški ali laški in da se izdajajo odloki in sodbe slovenskim strankam v nemškem ali laškem jeziku. Zahteva, da se pravica vrši vsakemu narodu v njegovem jeziku, je pač tako sama po sebi razumljiva, da se je le čuditi, da v Avstriji, katera se ponaša, da je pravna država, ustavna država, ta pravica še ni uresničena. Kaj je pač vzrok temu, da se proti slovenskemu narodu ustavna postava, slovesno po cesarju potrjena, ne izvršuje? V prvi vrsti je vzrok pač slaba volja naše državne vlade, pomanjkanje eneržije v tem oziru.

Gospóda moja! Več kot 20 let je dotična ustavna postava v moči in vendar sèm in tje v slovenskih pokrajinah rekel bi še čisto nič ni izpolnjena. Nedavno, gospóda moja, se je šolski nadzornik Komljanec obsodil in sicer obsodil zato, ker on neki v štirih letih, kar je bil nadzornik, enega ukaza deželnega šolskega sveta ni izvršil. Ali gospóda moja, kaj porečete sedaj o naših ministrih, kateri 20 let ne izvršijo slovesno potrjene osnovne državne postave? (Klici na levi: „Dobro, dobro!“) In ali imajo naši ministri kak izgovor, ne izvršiti te postave? Čisto nobenega vzroka.

Včasih se je trdilo, kakor da bi osnovna postava o narodni ravnopravnosti zahtevala še kakih izvršilnih postav, ali ta misel se je že davno ovrgla. Naša osnovna postava o narodni ravnopravnosti bila je po postavi z dné 21. decembra leta 1867., pravomočna precej po razglasitvi, in se je imela precej po razglasitvi izvrševati in kakor osnovna državna postava mora ta postava prešiniti vse državno življenje, po njej se mora ravnati postavodajstvo in vsa državna uprava. In če bi bila tej osnovni postavi nasprotujoča kaka druga postava iz prejšnjih časov, gospóda moja, vsaj poznamo izrek starih Rimljanov: „Lex posterior derogat priori“ — po tisti postavi bi morala taka nasprotujoča postava sama ob sebi priti ob veljavo. Torej čisto nobenega izgovora nimajo naši ministri, da ne izvršé državne osnovne postave.

In kaj so nasledki tega, gospóda moja? Prvi nasledek je ta, da nam pomanjkuje zmožnih uradnikov. Tožba je splošna in sami ministri se pritožujejo, da na Koroškem, na Štajarskem nimajo dosti slovensčine zmožnih uradnikov. Mogoče, da je to resnica, ali gospóda moja, kdo je kriv temu, ali ni sama državna vlada kriva, ker ne vravna šolstva v smislu državne osnovne postave?

In še neko drugo napako moram oméniti pri tej priložnosti. Postava se ne izvršuje, ker je nje izvršilo položeno večinoma v roke nemških in laških uradnikov. To je neka glavna napaka, zakaj nemški in laški uradniki so proti nam Slovanom tako slabo razpoloženi, imajo toliko predsodkov, da jim, rekel bi, skoraj ni mogoče nam pravičnim biti. Ako torej državna vlada hoče enkrat, da one postave postanejo resnica, se mora izvršilo izročiti slovenskim rokam, ki razumejo Slovana (Klici na levi: „Dobro, dobro!“)

in zatorej ravno predlagam jaz, da se napravi v Ljubljani juridična fakulteta, da se vzgajajo slovenske zmožni uradniki in da se napravi višje sodišče za slovenske pokrajine, ker sedaj imamo dve nadsodišči, eno v Gradeci in drugo v Trstu; povsodi premagujejo ali Nemci ali Lahi, Slovenci pa so povsodi v manjšini. In nasledek je, da se ne skrbi za slovenski juridični naraščaj za slovenske pokrajine in po drugi strani, da se ne gleda na to, ali se v pravosodji narodna ravnopravnost zastran Slovencev izvršuje.

Naša dolžnost je torej, gospôda moja, da priganjamo vlado v to, naj stori svojo postavno in ustavno dolžnost.

Sedanja naša grofa Taaffeja vlada je precej s pričetkom razglasila za svoj program, da hoče spravo narediti mej avstrijskimi narodi. Ali vprašam Vas, gospôda moja, je li sprava mogoča brez pravice? Je li mogoče, da se sporazumimo med seboj, ako se enemu vse dovoljuje, drugemu pa najprimitivnejše pravice kratijo? Na tej podlagi je sprava nemogoča in jaz se le čudim, kako se more o spravi govoriti, med tem, ko se vse nasprotno dela, da bi se sprava onemogočila. In, gospôda moja, mar to, kar zahtevamo, ni postavno? Pri neki priložnosti se je tukaj v zbornici omenjalo, da dobivamo toliko koncesij od ministerstva, da jih kar že komaj prenašamo, pa še nismo zadovoljni in še vedno novih zahtevamo.

Vendar, kar smo prejeli, to ni nobena koncesija, to so le drobtinice naše pravice (Klici na levi: Dobro, dobro, tako je!), to moramo zahtevati po svoji dolžnosti do naroda in do države. (Odobravanje na levi.) (Dalje sledi.)

Višja dekliška šola.

I.

V številkah „Slovenskega Naroda“ z dné 31. oktobra, 5. in 6. novembra skuša neki neznani pisec zagovarjati ustanovitev višje dekliške šole v Ljubljani in polemizuje zoper govor dr. Šušteršiča na šestem shodu „katoliškega političnega društva“.

Pisec dela se, kakor da bi bil strokovnjak v šolskih zadevah, in zatrjuje, da že mnoga leta podučuje mladino. Treba je res bilo, da je pisec to posebej poudarjal, kajti iz njegovih duhovitih izvajanj pač ne odseva mnogo šolsko-strokovnjaške vednosti. Sicer pa je to jako čuden nazor, da bi imeli v šolstvu in vzgoji izključno le učitelji govoriti. Tudi pisecu „Slovenskega Naroda“ bi lahko zaklicali besede Apellove: „Ne sutor ultra crepidam!“ Če ste učitelj, gospodine, podučujte dalje deco tako, kakor Vam velevata zakon in šolska oblast; ne mislite pa, da ste Vi jedini poklican, soditi o tem, kako in kje naj se podučuje slovenska mladina! Na vsak način v svojih člankih v „Slov. Narodu“ niste pokazali mnogo spretnosti v zagovarjanju svojega stališča, pač pa ste obelodanili veliko nespretnost v tem, da se niste prej bolj poučili o namerah liberalne stranke v preporni zadevi. Iz teh razlogov imate popolnoma prav, da svoje ime previdno skrivate!

Pisec „Slov. Naroda“ začinja svoj „essay“ s tem, da na dolgo in široko dokazuje potrebo višje izobrazbe našega nežnega spola. S tem udara članek odprta vrata, kajti to potrebo priznal je tudi ne le dr. Šušteršič, marveč priznalo je to tudi „katoliško politično društvo“, ki je na šestem svojem shodu sprejeli resoluciji to potrebo izrečno poudarjalo.

Pisec je tedaj tu zamán trosil svojo duhovitost, in zdi se nam, da je pri tem dokazovanju nekoliko preveč svojega duha porabil, kajti očitno mu ga je nekoliko zmanjkalo pri daljnih izvodih, ko začinja, — kolikor je sploh njemu mogoče, — stvarno polemizovati zoper dr. Šušteršičeve dokaze. Naivnost tega gospoda v njegovem dokazovanju pač sega tako daleč, da smo dolgo časa dvomili, se li izplača odgovarjati na tako govoričenje.

Predno članek začinja polemiko zoper dr. Šušteršiča govor, izpodleti mu sladko-naivno priznanje, da po njegovem mnenju vera z višjo dekliško šolo ničesar opraviti nima. Ni bilo treba tega posebnega priznanja, kajti kakšen duh da veje mej liberalci o veri in šoli, že davno vémo. A dobro je vendar v pojasnilo naših razmer, da se to tudi čita v „Slov. Narodu“ črno na belem, da vera s šolo nima ničesar opraviti.

To naivno priznanje sicer „Narodovega“ člankarja ne ovira, da stori še daljši korak v naivnosti, in takoj začne trditi, da je pač verska vzgoja potrebna, da se to samoob sebi razume!!

Ta „verska“ vzgoja pa se kaže „Narodovemu“ piscu zopet v prav posebnem svitu. Namreč iz te „verske“ vzgoje, kakor si jo misli člankar, izhajale naj bi deklice omikane ne v „talmi-krščanskem“, marveč v „pravem krščanskem“, to je, „krščansko-liberalnem“ duhu. „Talmi-krščanski“ duh pa je po mnenju člankarja tisti, ki se oznanuje z lece, „pravi krščanski“ ali „krščansko-liberalni“ duh pa tisti, ki veje iz predalov „Naroda“. Zares zanimivo razodetje! V „Narodu“ učili se bomo „pravega krščanstva“ Kakšno pa je to „pravo krščanstvo“, koje oznanuje „Narod“? Ta list oznanjeval je „urbi et orbi“, da je papež — beseda nam ne gre izpod peresa. — Ta list oznanjeval je, da slovenska narodnost zahteva, da se katoliške duhovnike, če tudi nosijo purpur prelata, meče po stopnicah nizdol, da jih nikdar več nazaj ne bode!

„Narod“ odpiral je svoje predale na široko dopisom podražanskih hujšakačev v aferi, ko so skušali ljudstvo zapeljati k odstopu od katoliške vere!

Torej to imenuje „Narodov“ pisec „pravo krščanstvo“, ono pa, kar se oznanuje z lece v cerkvah božjih, ono, kar odobrava cerkvena oblast, ono imenuje ta člankar „talmi-krščanstvo“! — „O sancta simplicitas!“

Umevno je tedaj popolnoma, kakšno „versko vzgojo“ si „Narodov“ člankar in z njim cela „Narodova“ gospôda želi! Vzgjajale naj bi se po mnenju teh gospodov deklice, katerim bi bil glavnik katoliške cerkve — deveta briga . . . , in ki bi se navduševale za „sveto pravoslavno cerkev“, kakor jo imenuje „Slov. Narod“, kateremu za katoliško cerkev ta „epiteton“ ni v navadi.

Če je nasprotstvo tega „pravega krščanstva“ „talmi-krščanstvo“, potem se pač mirnim srcem poprimemo „talmi-krščanstva“. Zadosti o tem!

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. novembra.

Notranje dežele.

Na Dunaju so se sošli avstrijski škofje, ki so izvoljeni v poseben odsek, kateremu je naloga izvršiti sklepe določene na konferenci vseh avstrijskih škofov. V tem odseku so sedaj na Dunaju zbrani: Kardinal Schönborn iz Prage, knez nadškof dunajski dr. Gruscha, knezoškofa iz Gradea in Ljubljane, škofje iz Št. Hipolita, iz Linca, iz Litomerice, iz Celovca in iz Přemysla, odsekovih sej se vdeležuje tudi dr. Kopp, knezoškof iz Vratislave, ki ima tudi v Avstriji del svoje škofije. Šolsko vprašanje in vravnava katekizma bodo najbrže poglavitne točke, ki jih bo pretresal odsek zbranih škofov.

Društvo „Radhost“ v šlezijem deželnem zboru. Društvo čeških dijakov „Radhost“ prosilo je podpore tudi v šlezijem deželnem zboru. Češki poslanec Hruby je podpiral prošnjo ter predlagal, da naj se društvu daje letna podpora 30 gld. Proti temu je strastno govoril nemški poslanec Müller ter hotel dokazati, da ima društvo politične namene, da podpira slovansko propagando itd. Vse to so seveda ovrgli slovanski poslanci in ko je tudi v imenu veleposestnikov izjavil baron Bees, da bo s svojimi ožjimi tovariši glasoval za letno podporo, ker tudi moravski deželni zbor v ta namen dovoli vsako leto 100 gld., ostali so nemški liberalci v manjšini, „Radhost“ torej dobi potrebno mu podporo.

Železnica Divača-Loka. Ta nameravana železnica je dobila svoje zagovornike tudi na Češkem. Poslanec Bondy je namreč stavil in utemeljeval v tem smislu predlog: Deželnemu odboru se naroča, vse potrebno storiti pri vladi, da naj oskrbi najkrajšjo zvezo kraljevine češke s tržaško lukjo; v ta namen naj spopolni mrežo državnih železnic s progami Divača-Loka Celovec in Thalheim-Rottman ter odkloni vse druge načrte za železnico čez Ture. — Skupnim naporom se bo slednjič vendar le vdala ter zasnovala to prepotrebno železnico važno vzlasti tudi za Slovence.

Vnanje države.

Srbija. Načrt novega tiskovnega zakona, katerega je vlada predložila skupščini, vzbudil je mnogo ugovarjanja. Posebno ne ugajajo mnogim one določbe, katere hočejo omejiti dosedanje časniško svobodo.

Bolgarija. Bolgarska vlada si veliko prizadeva, da bi pripoznala evropske države bolgarsko nezavisnost. To se kaže zopet iz poročila, da se namerava Stambulov kmalu podati na popotovanje po Evropi in sicer s tem namenom, da zadobi pri evropskih državah priznanje nezavisnosti Bolgarije.

Črna Gora. Črnogorski knez Nikola I. je zaukazal svojemu, v Odesi bivajočemu pribočniku, Gjurkoviču, da osnuje kupčijsko zvezo s tamošnjimi trgovci. Vsled te naredbe namerava knez črnogorski odpreti ruskemu blagu pot v Črno Goro in v isti meri oslabiti promet z Italijo in Avstrijo. Ladija

„Jaroslav“, katero je podaril ruski car Nikolaj I., bode redno prevažala blago iz Odese v Črno Goro.

Rusija. Iz Varšave se poroča: General Gurko, ki je dal usmrtiti dva vojaka, je bajé kot generalni guvernér varšavski odstavljen. Na njegovo mesto pride bajé generalni guvernér vilinski, Kohanov. — „Köln. Ztg.“ se poroča iz Peterburga: V ruski prestolnici vzbuja veliko pozornost pismo, katero so našli na mizi ruskega carja Aleksandra III. na dan nesreče, ki se je bila pripetila na železnici pri Borki. Brezimni pisatelj razlaga, kako neobhodno potrebno bi bilo osnovati Rusiji ustavo. Sedanja ruska vlada je slaba, ker se carjevi svetovalci ravnajo še vedno po starem prikrivalnem sistemu. Car naj se vendar prepriča, da bi njegova veljava kot konstitucionalnega vladarja mnogo pridobila.

Italija. V volilnem govoru v Padovi je poudarjal poslanec Lucatti 9. dné t. m., kako potrebno bi bilo proračun s štedljivostjo spraviti v ravnotežje ter razpravljati, kako bi se to doseglo. Njegovo géslo je: „Nikako povešanje davkov, nikak nov dolg!“ Potem omenja težav in nevarnostij, katere ima Italija vsled carine in sklepa z besedami: „Trodržavna zveza vzdržuje z angleško pomočjo mir. Njen smoter je, obraniti ravnotežje ob sredozemskem morji in nas zavarovati pred hegemonijo Slovanov, vzlasti Rusov. Ko bi dobili Rusi oblast nad nami, upognila bi se takorekoč Evropa Aziji. Italija želi v deželi rojene Nemce in Francoze poitalijaniti, in ker je l. 1859. in 1866. dosegla svojo nezavisnost, je popolnoma sposobna posredovati mej Francijo in Nemčijo.“ — Čuden strah pred Slovani!

Nemčija. Zadnji čas pišejo nemški listi na dolgo in široko o Stöckerji, ki je odložil službo dvornega propovednika, na katerega mesto je prišel Dryander. „Post“ piše pri tej priložnosti, da je ta izpremema važen dogodek, ter opozarja zmerne konservativce in zmerne liberalce k skupnemu delovanju, sicer se bliža Prusija težkim mejpolitičkim bojem.

Švica. Pri volitvah velikega sveta je bilo izvoljenih v Genfu 51 liberalnih konservativcev, 44 radikalnih liberalcev, 4 disidentje in jeden pristaš nezavisne stranke. Novi veliki svet bode bržkone nadomestoval dosedanje radikalno-liberalne ude švicarskega stanovskega sveta z liberalnimi konservativci; od 44 udov stanovskega sveta bode 22 konservativcev in pristašev centra.

Španija. Mornariški minister je predložil vladi preosnovni načrt z ozirom na brodoge. Vsled tega načrta bi se moralo zgraditi več topničarskih ladij, dve oklopnici in mnogo torpedovk. Glavna pristanišča za mornarico naj bi bila v Cadixu, Ferrolu in v Cartageni.

Anglija. Angleški ministerski predsednik Salisbury je povodom lordmajorjevega obeda govoril ter mej drugim — kakor smo že omenili — opomnil, da vsa znamenja tako kažejo, da se evropski mir vzdrži. To zagotavlja obisk carjevičev v Indiji. Kar se tiče protisuženiskega delovanja, rekel je minister, da se samo Holandija protivi načrtu protisuženiske konference.

Turčija. Angleški listi pišejo zopet o nemirih, ki so neki vzbuknili v turški Aziji. „Daily News“ poroča, da je sin Musa beja prav tak, kakor je bil oče njegov. Na čelu množestvilne čete oboženih Kurdov pustoši muško okolico. — V Bitlisu propovedujejo šejki sveto vojno proti kristijanom. Oblastva se nalašč za to nič ne zmenijo. Armenski klub v Trapecentu so zatvorili, ker se je pokazalo, da se je tu gojila tajna zveza proti turški vladi.

Argentinijska. Povodom volitev so vzbuknili v Rosariji nemiri in prišlo je celó do pobojev, pri katerih je bilo več mrtvih in ranjenih.

Izvirni dopisi.

Iz Prage, dné 10. novembra. (Odmevi k dopolnilnim mestnim volitvam. — Nesramnost dunajskih listov. — Narodne ivéri.) Minoli teden bil je dobojevan ljuti boj med češkima strankama pri dopolnilnih mestnih volitvah. Karakteristično je za sedanje razmere, da se obe stranki veselita po boji. Radujeta se danes zmagovalce in premagani. Staročehi se veselé, ker niso izgubili več, nego samo dva sedeža, Mladočehi pa zopet izražajo nepopisno veselje, da so po ljuti agitaciji vsaj nekaj priborili. Kdor je minole dni vzel v roke novine, imel je lahko pojem, da ga ni več poštenjaka v celi Pragi. Res je, da se nikjer ne vrše volilne borbe v rokavicah, vendar se je tu na obeh straneh postrelilo zamán in nepotrebno mnogo smodnika.

Kar zlasti mladočeško stranko označuje, je orožje, s kojim je bojevala, in njeni pomočniki, ki so Mladočehom pritekli na pomoč in okrepili njih vrste. Staročehski somišljeniki so bili napadani javno na ulicah, ker so agitovali za staročehsko stranko. Tako so mladočeški agitatorji pretepli vratarja grofinje Vratislavove na Mali Strani, da so ga morali odnesti v bolnišnico, dva sinova dr. Ed. Grégra sta pa napadla mestnega zastopnika in arhitekta gosp. Šamala in ga ranila do krvi. Vsa zadeva je zdaj

pri deželni sodnji, in oba mladeniča, jeden je medicinec, drugi pravnik na visoki šoli, imela bodeta vsled tega nedostojnega čina skaženo bodočnost. Žalostna ta aféra je pa zajedno dokaz, da se surovost med češko mladino razširja z nezdravim lažiliberalizmom. Kaj ima neki postati iz naroda, čegar nadobudna mladina, mestu vzvišenega idealizma ljubi strankarski boj v metropoli češkega kraljestva liki opekarski tlačan, ki se ukvarja s politiko, ne pa z nauki.

Dasi se Nemci niso vdeležili volitev kot stranka, vendar so posamično pomnožili mladočeške vrste, kajti vsi so brez razločka volili Mladočehe. Že iz tega je jasno, kam meri mladočeška politika. Uvažuje se li, da Praga še nikoli ni bila priča takega nasilstva, kakor povodom dopolnilnih volitev v mestni zastop, mora se priznati, da so staročeški volilci stali ko jeden mož in pokazali, da se še zmenijo ne za agitacijsko rovanje protivne stranke.

Pod naslovom „Der czechische Homunculus“ priobčil je te dni židovski list „Neus Wiener Tagblatt“ članek, ki se nepopisno odlikuje gledé surovosti in gorostasnih lažij. Brez vsega povoda podtika Čehom nasilje, ki ga bodo povodom ljudskega štetja kazali nad Nemci, ter napada prav židovskonestranskim načinom češke voditelje, češki ljud in češki jezik, kakor je to učinila „Neue Fr. Presse“ o Slovencih. Surovostij omenjenega lista ne navajam, temveč povsem laži. „N. Wr. Tagblatt“ predbaciva, da je pred 10. leti večino Nemcev na Češkem pogoltnila češka agitacija in da se „število češkega ljudstva, kar je umevno, ni prirojenim potom, temveč pomnožilo z nasilnim anaktovanjem nemških stanovnikov“, kakor piše ta famozni list. „Obrtnikom pretilo se je bojeotom — nadaljuje — najemnikom in najetim z odpovedjo, kupcem z ustavljenjem naročil itd. In prišlo je tako daleč, da Praga broji 30.000 Nemcev! Pri tej priliki zgubilo se jih je celó 10.000!“ — No, to je stara nemško-liberalna metoda boja, svoje lastne grehe držnim licem očitati protivniku! Uverjen sem, da celó krščeni in nekrščeni sotrudniki dunajskega lista ne verjamejo, da bi se mogel najti človek, koji bi verjel pogoltnenju 10.000 Nemcev v Pragi; da je pa nasprotno svojo narodnost pod krinko „občevalni jezik“ z vsemi temi nasilnimi sredstvi, koje židovski list očita Čehom, zgubilo tisoč in tisoč češkega ljudstva v nemških okrajih na Češkem in na Dunaji, je znano.

Povsem bode pa ljud češki letos v tem oziru vrlejši in možateji nego pred 10. leti nasproti mučenstvu, koje na-nj čaka v mešanih okrajih. Uverjeni bodite, da bodo kmalu priobčevali češki listi vesti o gajusnih postopanjih in činih nemških tovarnarjev in mestnih zastopništev v takozvanem „zatvorjenem ozemlju“, toda tudi o činih ročoljubne značajnosti čeških manjšin.

Živimo v dóbi poravnavanja in sprave. In tako so se tudi sedmograjski Nemci oglasili pri ministru Szaparyju, naj je poravna. Szapary jim je to rade volje obljubil. Radi tega ga nek dunajski konservativen list nazivlje ogrskega Taaffeja. Jako se to ujema. Szapary hoče pomiriti pest Nemcev, toda na kako poravnavo ali spravo s tremi milijoni Slovakov še pomišlja ne. Taaffe tudi poravnava samo Nemce na Češkem, kjer so v pravni manjšini in se jim brez sprave ne godi kaka krivica, nasprotno pa na Moravskem, kjer so Čehi v kolosalni večini in so vzlic temu v deželnem zboru in odboru in na celi črti v kolosalni manjšini, o spravi ni duha ni sluha. Kdo in kdaj pa te brate na Moravi poravna?

Na Madjarskem so po nekaterih vaseh stanovniki skoro sami plemenitaži. Pride-li sinček iz take vasi k vojni ali postane uradnik, bodi-si da se piše Farkaš Pista z Nagyfalve, ali Harápoš Vakouták z Némethyfalve, ime njegovo na vse veke ostane nespremenjeno in ga označuje kot Madjars. Inače je pri nas. Pripeti naj se, da nekdo, noseč češko ime, vlovi tisti „von“, brž mu prilepi nemški pridevek. Tako je n. pr. sedanji admiral s historičnim imenom: Doudlebský, povišan v baronski stan, dobil priimek: von Sterneek, in zdaj naj živ krst zvé, kako se Herr von Sterneek prav za prav imenuje po očetu. Nu, slavnega češkega ekonomista Horského prekrstili so na Dunaju v tistem kabinetu, kjer po križcih in redovih koprneče duše dobé v ljuknico pri suknciji svojo največjo uteho na tem svetu, — v gospoda „von Horskýfeld!“ In tako se bode sčasoma dogodilo, da mu ne bode od slavnega češkega plemstva konečno ostalo niti pošteno češko ime! Seveda, plemstvo odtujiti narodu je ložje, nego ga zopet nadomestiti narodu.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

V Ljubljani dne 11. novembra.

(Dalje.)

IV. O ustanovitvi višje dekliške šole poroča obč. svet. Valentinčič ter predlaga:

- Darilo gosp. Gorupa se sprejme;
- mestna občina se obveže ustanoviti višjo dekliško šolo s slovenskim učnim jezikom, proti temu, ako jej dežela kranjska odstopi vsa sedanja bolnišnična poslopja in jej izplačuje letni prispevek 4000 gl., a to še-le potem, ko sprejme mesto v last sedajni bolnišnični svet;
- mestnemu magistratu se naroča, da obvesti o tem deželni odbor.

Obč. svet. Povše je proti odsekovim predlogom, ter govori približno tako-le:

Nikakor se nisem mogel prepričati iz tega poročila, da bi mogel odločiti se za nasvet g. poročevalca. Reči moram, da sem pričakoval v prvi vrsti, da nam bode gosp. poročevalec podal dovršen načrt, po katerem naj bi bila uravnana višja dekliška šola, katere potrebo tudi jaz priznavam. A tega pogrešamo. Nikdar pa ne bi mogel oddati glasu za še tako principijelno kot dobro priznано podjetje, predno ne poznam podrobnih načrtov in pa financijske strani take ustanove. Slavna gospóda, ne bom Vas mučil dolgo, ker dozdeva se mi še tako temeljito podano pojasnilo brezuspešno, kolikor poznam cel položaj. A vzlic temu oglašil sem se k besedi, da izrečem to, kar mi veli prepričanje in vest. Slavni svet! nikar ne prikrivajmo, da se s to ustanovitvijo ravna za veliko breme, katero prevzame naša občina, ki je v par letih morala naložiti 6% občinsko doklado, podvojiti najemninski krajcar, in od prvega dne tekočega meseca morajo plačevati meščani 5% pristojbino za vodo. To, gospóda slavna, znaša novo breme blizo 80 tisoč goldinarjev. Nikakor ne kaže, da bi naša občina tako breme si naložila, ker ne prikrivajmo si, da bo tak višji dekliški zavod moral tako osnovati, ter s par leti popolniti se, da bo rez vzoren in ustrezal potrebam izobraženja slovenskega ženskega našega naraščaja. Skušalo se bo s početka kaj pohlevnega, priprostega ustanoviti in ne bodo leta pretekla, reklo se bo, čujte kritike o šoli, to nedostaje, ono se mora popolniti in ne mnogo let bo preteklo, ko bo občinski svet videl primoranega se, da nove stroške v popolnitev dovoli.

Jaz se zavedam svoje odgovornosti kot zastopnik meščanskih davkoplačevalcev, zato nimam ni poguma, ni volje glasovati za to obremenitev. Sicer pa moram, slavni obč. svet, poudarjati, da jaz smatram ustanovitev višje dekliške šole kot zadačo dežele, ker gotovo je namen preblega mečana bil ta, kakor vseh nas, da ima ta zavod služiti deklicam ne le ljubljanskim, ampak vsem in iz vseh pokrajin, kjer biva slovenski rod. Ljubljanske hčerke imajo en ali drug zavod — n. pr. osemrazrednico mestno, osemrazrednico pri uršulinkah na razpolago, a hčerke slovenskih roditeljev vseh pokrajin, te so najbolj potrebne takega izobraževališča. Zato tudi zmatram, ako se hoče res slovenskim starišem dati prilika, da morejo izučiti svoje hčerke v slovenskem zavodu, da naj bodi tak dekliški zavod oskrbljen z internatom, ker le v takem našli bodo skrbni stariši zagotovljene vse pogoje za srečno izomiko svojih deklic. A to vse, gospóda slavna, stane mnogo denarnih žrtev, osobito ako se noče poslužiti te presrečne prilike, da se izroči taka šola samostankam-uršulinkam. Posvetni zavod pa bo toliko stal, da bo marsikaterikrat obč. svet trpko občutil tako breme.

Iz teh razlogov in osobito, ker smatram ustanovitev takega zavoda kot vprašanje deželno, ne morem glasovati za nasvet gosp. poročevalca.

(Dalje sledi.)

Dnevne novice.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je došla Martinova gos v podobi 10 gl., koje je čast. P. Alfonz Svet, kapelan v Ptuj, nabral na Martinov večer v „Narodnem domu“ ptujske čitalnice za družbo sv. Cirila in Metoda. — Slovencem, ki so — važnost naše družbe od dne do dne bolj spoznavajoč — začeli spominjati se nas ob veselju in tudi žalostni priliki, naj bode v domoljubno posnembo priobčen ta le-tú znamenani lepi čin. Vivant sequentes!

(„Goveji lasje“.) V pojasnilo našega poročila o deželnem muzeju omenimo, da izraz „goveji lasje“ ne gré na račun muzejnega poročevalca,

ampak prestavljalca, ki je tehnični izraz „Haarballen“ prestavil z izrazom „kepa govejih las“.

(Poboj.) V Bitnju pri Kranji so ubili pretekli tork kmečkega fanta J. Hafner-ja po domače Ferlukovega. J. Hafner je šel s svojimi tovariši s semnja iz Kranja. Ker so bili vinjeni, začeli so se med seboj ravšati; pri tem pa je J. Hafner našel smrt. Zlodejece imajo že pod ključem.

(Na vislicah) končal je dne 12. t. m. 34letni Fr. Rabl, — res pravi rabelj, — ki je usmrtil štiri osebe, pet jih roparsko napadel, osemkrat nalašč zažgal, kradel in goljufal brezštevilkokrat. Bil je od sodišča obsojen v smrt na vislicah, a prosil je pri cesarju pomiloščenja, toda cesarju se je po pravici zdelo hudodelstvo preveliko, zato ni uslišal prošnje. Obešenec je spoznal svojo zlobo ter umrl skesan.

(Nesreča.) Dne 8. t. m. je šel štiriletni otrok Jakoba Medena, mlinarja v Begunjah pri Cerknici, iz hiše, ne da bi bil kdo zapazil k potoku, ki teče blizu hiše, padel v vodo in vtone.

(Z Blok) se nam poroča: Truplo posestnika J. Bačnika po domače Hribčana iz Topola, ki je bil 28. p. m. iz Loza po bližnici domov gredé zgrešil pot ter našel v debelem snegu smrt, našli so 9. t. m. blizu tukajšnje vasi Metulje.

(Učiteljske službe.) V kranjskem okraju se razpisujejo: 1. Služba učitelja-voditelja v Velesovem z dohodki III. plačilnega razreda v stalno ali začasno umeščenje; 2. služba učitelja-voditelja v Olsévkcu z dohodki IV. plačilnega razreda v stalno umeščenje; 3. služba učitelja-voditelja pri Sv. Ani nad Tržičem z dohodki IV. plačilnega razreda v stalno ali začasno umeščenje; 4. tretja učiteljska služba na štirirazrednici v Tržiči z dohodki III. plačilnega razreda v stalno umeščenje. Obrok za prošnje do dne 25. novembra.

(Odbor „Katoliške družbe“) ima v društvenih prostorih jutri dne 14. novembra ob 1/2 7. uri zvečer svojo sejo, h kateri se povabijo gospodje odborniki.

(Zabavni večer uradniškega društva.) Načelnništvo uradniškega društva naznanja, da bode že naznanjeni „zabavni večer“ uradniškega društva v soboto dne 15. t. m. ob 8. uri v tukajšnjem hôtelu „Stadt Wien“. — Tukajšnji odbor tega društva vabi vse p. n. društvene člane k mnogobrojni vdeležbi zabavnega večera, h kateremu imajo pristop tudi po članih vpeljani prijatelji društva.

(Vabilo.) Odbor podružnice sv. Cirila in Metoda v Ribnici vabi častite ude k seji dne 23. novembra v sobi gospoda Andreja Podboja v Ribnici, hišna šte. 6, ob 6. uri. — Vspored: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Volitev novega odbora. 3. Slučajni nasveti. 4. Pobiranje udnine; sprejem novih udov. 5. Petje; tombola družbi v korist.

(Katol. politično društvo v Konjicah) ima v nedeljo dne 16. t. m. ob 3. uri popoldné svoj občni zbor s tem dnevnim redom: 1. Volitev novega odbora. 2. Govor o potrebi domače obrti v povzdigo narodnega blagostanja. 3. Politični razgled in razni nasveti. — Družbenike uljudno vabi Odbor.

(Preskušanj za učiteljsko sposobnost.) ki se te dni vrše v Mariboru, vdeležuje se 17 učiteljev in 3 učiteljice, za meščanske šole 3 učitelji.

(Misijon.) Od 16. do 22. novembra bodo vodili očetje lazaristi misijon pri Sv. Petru poleg Radgone.

(Iz deželnega zbora isterskega.) VII. seja dne 8. t. m. Preko prošnje občine puljske za podporo v urejenje tamošnjih zdravstvenih odnošajev preide se na dnevni red. Prošnje občine kastavske za preosnovo zakona o oskrbi siromakov in ono za cesto Klana-Poka izroči se deželnemu odboru v proučenje in poročilo v prihodnjem zasedanju. Na prošnjo iste občine predlaga politično-ekonomični odbor, da se odloči za pet let po 200 gl. k plači občinskega gozdarja. Dr. Laginja predlaga 400 gl. Pri glasovanju sta pa padla oba predloga, proti prvemu predlogu so glasovali celó člani politično-ekonomičnega odbora sami. Sprejme se predlog istega odbora, da se vsaj za sedaj z ministerijalno naredbo — proti obstoječemu zakonu — uvede italijanski kot jedini službeni jezik pri sodišcih po Istri. Manjšina se upira temu predlogu in govori v nje imenu poslanca Dukić in Laginja, poudarjajoč, da gospóda budé s takimi predlogi v sebi „del passato i sogni ridenti“. Od večine govori gg. Tamaro in Gambini. Isti politično-ekonomični odbor predlaga, da se preide na dnevni red preko predloga dr. Dukića in drugov gledé uvedenja hrvatskega, odnosno slovenskega jezika pri vseh ces. kr. oblastvih in osnove višjega sodišča v Ljubljani. Dr. Dukić pobija ta predlog in zagovarja svojega; ne s

frazami, ampak fakti, ministerjalnimi naredbami in zakoni. Preko predloga gozdarske komisije, da se uvedejo stražari, nasvetovani po c. kr. oblastvih, a plačani od občine, preide se na dnevni red. — Vsprejme se zakonski načrt, vsled katerega se Mali Lošinj proglašajo za zdravilišče, potem ko sta ga zagovarjala poročevalca Fragiaco in poslanec Mandić v občini, in dr. Volarič in dr. Dukić v podrobnej razpravi. Seja se je završila ob 9. uri zvečer. Galerija je bila čisto nemirna in jo je moral predsednik opominjati. — V seji dne 10. novembra interpeliral je poslanec Volarič vladu gledé študentske ustanove Fugosičeve. — Poslanec Flego je interpeliral deželni odbor radi doklad, katere je pobiral bivši župan bužetski za razdelitev občinske lasti. Deželni odbornik Gambini branil se je dati odgovor, ker ste bili ti interpelaciji pisani v hrvatskem jeziku. Šolska komisija predlaga, da se podpira resolucija za osnovanje italijanskega gimnazija v Pazinu ali italijanskih paralel na državnej gimnaziji v Pulji, ter priporoča, da se zavrne protipredlog poslanca Stangerja. Predloga šolske komisije sta bila vsprejeta. Predlog poslanca Laginje, tikajoč se gradnje ceste Karnica-Altura, se zavrže. Tudi pri tej seji nadlegovala je galerija hrvatske guvernike. „Edinost“.

(Iz Šiške.) „Martinova Beseda“, katero je šišenska čitalnica sicer vsako leto priredila, izostane letos v znak žalovanja po umršem odborniku in pevovodju g. Franu Govekarju.

(Znamenje časa.) V Trstu sta bile pred nekaj dnevi dve poroki. V obeh slučajih sta se pa novoročenca še istega dne sprla in — ločila.

(Duhovniške zadeve v krški škofiji.) Čast. g. profesor O. Beno Scheitz, ki je učil 37 let krščanski nauk na celovski gimnaziji, je stopil v stalni pokoj. Presvetli cesar ga je odlikoval za njegovo mnogozaslužno delovanje z viteškim redom Franc Jožefa. Za začasnega učitelja veronauka na gimnaziji je imenovan č. g. Leopold Pazdera, dosedanji mestni kapelan v Celovcu. — Čast. g. Ant. Veliscig je dobil faro št. Peter na Vašinjah. — Prestavljeni so č. g.: Jožef Palle, provizor v Kleinkirchheimu, za mestnega kapelana v Celovcu; Stefan Laznik, provizor v št. Petru na Vašinjah, za provizorja v Kleinkirchheim; Jakob Papler, kapelan v Hodišah, za provizorja v Gorenčah; Karol Rous, kapelan v Šmihelu nad Pliberkom, za kapelana v Hodišah, in Venc. Vacovsky za kapelana v Šmihelu.

(Posojilnica v Tinjah na Koroškem) se bo odprla v nedeljo dne 16. novembra t. l. ob 3. uri popoldne v gostilni pri „Krajcarju“. Gg. odborniki naj gotovo pridejo, pa tudi vsi udje so povabljeni in tisti, ki hočejo pristopiti.

Odbor.

(Iz norčije — zares.) Po noči 6. oktobra letošnjega leta vračala sta se v Voitsbergu na Stirskem rudar Josip Arh in 18letni Matija Slabè iz Horjul na Kranjskem, oba vinjena, iz krème domov. Medpotoma jameta se oba metati, češ, kdo je močnejši; sevèda v početku za šalo. Ker je bil pa Arh vendar-le močnejši in je nekolikrat Slabeta spravil na tla, popade slednjega jeza, potegne nož in Arha štirikrat zabode v prsi, da je nezaveden obležal v krvi sredi ceste. Svojo trdno postavo ima Arh zahvaliti, da ni umrl vsled hudih ran. V soboto se je imel Slabè zagovarjati radi težke telesne poškodbe pred graškim sodiščem, ter je vse priznal, kakor tu povedano. Matija Slabè je bil obsojen na 6 mesecev zapora in vsak mesec trdo ležišče.

(Mednarodni katoliški shod.) Iz Amerike in sicer iz Chicage poročajo listi, da nameravajo osnovati v Chicagu mednarodni katoliški kongres leta 1893. ob priliki, ko bo v imenovanem mestu svetovna razstava. Lepa misel in delavni ameriški katoličani so nam porok, da jo bodo tudi uresničili.

Telegrami.

Praga, 13. novembra. Spravna komisija je rešila ostale točke postavnega načrta o deželno-kulturnem svetu v smislu poročevalca, kneza Lobkowitza, ga zahvalila za njegov trud ter izvolila za poročevalca v deželnem zboru.

Budimpešta, 12. novembra. Pri posvetovanji o proračunu je opomnil trgovinski minister z ozirom na nameravano pogajanje z Nemčijo, da ima vlada nalogo, ne zvečati nasprotja, marveč ga poravnati. Rešitev tega vprašanja je v interesu Avstro-ogrske in

Nemške. Govornik se je odločno izrazil, da ostani Avstro-ogrska carina skupna.

Berolin, 12. novembra. „Post“ pravi, da ni res, da se bodeta zopet nemški in avstrijski cesar sošla povodom cesarskega lova pri knezu Plessu v Šleziji.

Pariz, 13. novembra. Kalnoky je zvečer odpotoval proti Dunaju.

Palerm, 13. novembra. Pri obedu, njemu na čast prirejenem, rekel je Crispi, da so skušali njegovi nasprotniki njegov značaj, naravo, dá celo njegovo delovanje kaziti, za kar se pa ni zmenil; zakaj kot politik, čegar vest je čista, mora skozi zapreke ne meneč se za sramočenje, iti naravnost proti cilju, kateri se more doseči. Če bi prišli za Italijo osodepolni časi, stavljal bi svoje življenje v zavarovanje domovine in kralja.

Madrid, 12. novembra. Kakor dohajajo sem poročila, bilo je 276 oseb na angleški oklopnici „Serpent“, od teh so le trije mogli priplavati na suho pri vasi Camarinas.

London, 12. novembra. Britiški križar „Serpent“ se je potopil blizo Cap Villano v Španiji.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur v mil.
		barometra v mm	toplošmera po Celziju			
7. u. zjut.		731.5	0.8	brezv.	megla	
12. 2. u. pop.		731.8	3.4	sl. zap.	oblačno	0.00
9. u. zveč.		734.0	3.6	brezv.		

Srednja temperatura 2.6°, za 1.8° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)
13. novembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 18% davka)	88	gid.	65	kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ 16%	88	„	80	„
5% avstr. zlata renta, davka prosta	108	„	—	„
Papirna renta, davka prosta	101	„	45	„
Akcije avstr.-ogrske banke	986	„	—	„
Kreditne akcije	304	„	25	„
London	115	„	65	„
Srebro	—	„	—	„
Francoski napoleon.	9	„	14	„
Cesarski cekini	5	„	45	„
Nemške marke	56	„	62 1/2	„

V dneih,

ko praznujemo praznik naše thürinške zaščitnice sv. Elizabete, obračam se še jedenkrat s prošnjo za našo cerkev do vseh katolikov. Z božjo pomočjo smo zgradili velik del cerkve. A zdaj so naše moči opešale. Katoliki! Le z Vašo pomočjo bomo lahko cerkev dozidali; pomagajte nam jo zgraditi. Pomagajte nam sozidati hišo Gospodovo, da Vam on pripravi lepo bivališče gori v nebesih. Posabno Vè bralke, katere imate ime po sv. Elizabeti, darujte nam dar v čast velike zaščitnice. Vsako, tudi najmanjše darilo v pisemskih znamkah nam je ljubo.

V Weimarji na Thürinškem.

K. Jüngst, župnik.

Opravništvo rado vsprejema milodare v ta namen darovane.

St. 8951.

Razpis.

(3-3)

Deželni odbor kranjski razpisuje splošno ponudbeno obravnavo za oddajo zgradbe dveh dovoznih cest

v kamniškem cestnem okraji, in sicer:

1. k železniški postaji v Terzinu v dolgoti 122 m in v širokosti 5 m za proračunjeni znesek 700 gld.

2. k železniški postaji v Domžalah v dolgoti 142.5 m in v širokosti 8 m za proračunjeni znesek 1050 gld.

Dotični stavbinski podatki, namreč načrti, proračuni in pogoji so v navadnih uradnih urah na razgled v pisarni deželnega stavbinskega urada v Ljubljani in pri načelniku okrajno-cestnega odbora kamniškega, gospodu Ivanu Levcu v Mengšu. Ponudniki naj svoje ponudbe vsaj do 12. ure popoldne

dne 16. novembra 1890. leta

izročé pri deželnem odboru kranjskem v Ljubljani.

Ponudbe morajo biti kolekovane in zapečatené z napisom na zavitku:

„Ponudba za dovozno cesto“

Vsaki ponudbi se mora priložiti 5% jamčevino dotične zgoraj navedene cene, ali v gotovini ali pa v hranilničnih knjižicah. V ponudbi se mora vsak ponudnik izjaviti, da so mu znani zgoraj omenjeni stavbinski podatki ter da se pogojem podvrže.

Ponudniki naj zapišejo razločno s številkami in z besedo, koliko odstotkov odjenjajo od jednotnih dražbenih cén ter naj ponudbi pristavijo kraj in dan, potem svoje bivališče, svoj posel in lastnoročni podpis krstnega in rodbinskega imena.

Deželni odbor si pridržuje pravico, izmed ponudnikov po svojem preudarku izbrati si podjetnika ne gledé na to, koliko odstotkov kdo odjenja, ali pa tudi razpisati novo obravnavo. Oziralo se bode le na pismene v razpisni dobi došle ponudbe. Gledé varščine (kavcije) opozarjajo se ponudniki na pogoje.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani dne 5. novembra 1890.

Razpis ustanov.

Povodom praznovanja štiridesetletnice vladanja Nj. Veličanstva cesarja Frana Josipa I. ustanovila je trgovska in obrtniška zbornica

8 ustanov po 25 goldinarjev za onemogle obrtnike vojvodine Kranjske.

Te ustanove se s tem za leto 1890. razpisujejo. — Prošnje naj se podpisani zbornici do 28. novembra t. l. pošljejo, priloži naj se jim pa od župniškega in občinskega urada potrjeno dokazilo, da je prositelj bil obrtnik, da zdaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog.

V LJUBLJANI, dne 10. novembra 1890.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko. (3-1)

Zobozdravnik Schweiger stanuje

hôtel „Stadt Wien“ (pri Maliču)

štef. 23 in 24. II. nadstropje.

Ordinira vsaki dan od 9. do 12. ure dopoldne, od 2. do 5. ure popoldne. Ob nedeljah in praznikih od 9. do 1/2 1. ure.

Najnovejše iznajdbe in sredstva v zobozdravništvu. Najboljše plombe, po barvi zobem prikladne. (6)

☛ Za vsa dela se jamči. ☛

(3-3)